

Bölüm 4

JİNEKOLOJİK KANSERLERDE BÜTÜNLEŞTİRİCİ/ DESTEKLEYİCİ TEDAVİ YAKLAŞIMLARI

Eslem KURUL¹
Nevin HOTUN ŞAHİN²

GİRİŞ

1998 yılında ABD’de Ulusal Sağlık Enstitüsü [National Institute of Health (NIH)]’ne bağlı Ulusal Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp Merkezi [The National Center for Complementary and Alternative Medicine (NCCAM)] dünya çapında Tamamlayıcı ve Alternatif Tedavi (TAT) yöntemlerinin çeşitlilik göstermesi, zamanla daha fazla kullanılmasıyla sınırsız ve denetimsiz tüketimi, bilinçli kullanılmaması, bu durumun önemli derecede bir ticari yönünün olması nedeniyle kurulmuştur. (17)

Kanser hastalarında günümüzde tamamlayıcı ve alternatif tedavi kullanımı giderek artmıştır. Özellikle jinekolojik kanserlerde tamamlayıcı ve alternatif tedavi kullanımı dikkat çekmektedir. Jinekolojik kanserlerde tedavinin maddi ve manevi yükü diğer kanserlerden farklıdır. Bu sebeple jinekolojik kanser morbiditesi ve mortalitesinin azaltılmasında kanserlerin kontrolüne yönelik geliştirilmiş yöntemler daha da önemlidir. (1,2)

Tamamlayıcı tedavi, tıbbi tedavilerle birlikte uygulanarak destek amacıyla uygulanan yöntemlerdir. Günümüzde geleneksel ve tamamlayıcı tıp uygulamalarına ilgi ve kullanımı giderek artmaktadır. Doğal ürünlerin daha güvenli ve daha iyi olduğu düşüncesi bu artışın temel ilişkileri arasında gösterilmektedir. Bununla birlikte uygulamaların istismara açık ve kontrolsüz olması ile standart kural ve yöntemlere bağlı bulunmaması, toplum sağlığı yönünden riskleri beraberinde getirmiştir. Hem Dünya Sağlık Örgütü’nün (DSÖ) hem de hükümetlerin ve ilgili kurum ve kuruluşların ilgilendiği önemli hususlar arasında yerini almıştır. Geleneksel ve tamamlayıcı tıp kavramı, genel çerçevesiyle bireylerin mevcut hastalıklara yönelik tanı koyulması, fiziksel ve ruhsal hastalıklardan korunması, iyi-

¹ Araştırma Görevlisi, İstanbul Kent Üniversitesi, eslem.kurul@kent.edu.tr

² Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, nevinshahin34@yahoo.com

KAYNAKÇA

1. Peksoy S, Demirhan İ, Kaplan S, Şahin S, (2018) Tamamlayıcı ve Alternatif Tedavinin Jinekolojik Kanselerde Kullanımı, *Türkiye Sağlık Bilimleri ve Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 36-47
2. Eroğlu, K., Koç G., (2014). Jinekolojik kanser kontrolü ve hemşirelik. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 1(2), 77-90.
3. Selçuk AK., Şen Ö., (2021) Jinekolojik Kanselerde Kullanılan Tamamlayıcı ve Alternatif Tedavi Yöntemleri. *Izmir Democracy University Health Sciences Journal*, 4.1: 33-46. <https://doi.org/10.52538/iduhes.874763>
4. Öztürk YE., Dömbekçi HA., Ünal SN. (2020). Geleneksel Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp Kullanımı. *Journal of Integrative and Anatolian Medicine*, 1(3), 23-35.
5. Can, G. (2019). *Onkoloji Hemşireliği*. (2). Basım Yeri : Yayın Evi
6. Baykara O., (2016). Kanser Tedavisinde Güncel Yaklaşımlar. *Balikesir Sağlık Bilimleri Dergisi*, 5(3), 154-165.
7. Alan, H. (2015). Jinekolojik Kanser Hastalarında Kemoterapi Tedavisi Sürecinde Uygulanan Progresif Kas Gevşeme Egzersizleri Ve Refleksolojinin Ağrı, Yorgunluk, Anksiyete, Depresyon Ve Yaşam Kalitesi Üzerine Etkisi; Randomize kontrollü çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi*. Ankara, 1-263.
8. Pinar, G., Ayhan, A. (2020). The Prevalence of Complementary and Alternative Medicine among Women with Gynecologic Cancers: Levels of Effectiveness and Satisfaction. *Clin Res Obstetrics Gynecol*, 3(2), 1-8.
9. Kurt, S., Kayhaglu Sut, H., Küçükkaya, B. (2019). Bir Üniversite Hastanesine Başvuran Jinekolojik ve Meme Kanseri Hastalarında Tamamlayıcı Sağlık Yaklaşımları Kullanımı. *Lokman Hekim Dergisi*, 9 (3), 326-336.
10. Demirsoy, G. (2016). Meme Kanseri Hastalarının Tamamlayıcı ve Alternatif Tedavi Kullanım Durumları. Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi. Aydın, 1-97.
11. Albayrak, A., Yıldırım, İ., Kurt, E. (2019). Kanser Hastalarında Yaşam Kalitesini Etkileyen Din ve Maneviyat Üzerine Teorik Yaklaşımlar. *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 21(40), 350-376.
12. Duman, M., Yüksekol, ÖD., Ozan, YD. (2018). Jinekolojik Kanseri
13. Türk Kadınlarının Dini ve Geleneksel Uygulamaları. *Jinekoloji-Obstetrik ve Neonatoloji Tıp Dergisi*, 15(4), 164-167. 13: Resmi Gazete(2014). *Geleneksel Ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmeliği 2014*.(26.10.2021 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/10/20141027-3.htm> adresinden ulaşılmıştır.)
14. Clavo, Bernardino, et al. Ozone therapy as adjuvant for cancer treatment: is further research warranted?. *Evidence-Based Complementary and Alternative Medicine*, 2018, 2018
15. Karakoç MD, Onkoloji Hastalarının Tamamlayıcı Ve Alternatif Tedavi Yöntemlerini Kullanma Durumları. *Pamukkale Tıp Dergisi*, 2019, 13.1: 69-80.
16. Özçelik H, Fadıoğlu Ç., Reasons for use of complementary and alternative medicine in cancer patients. *Turkish Journal of Oncology*, 2009, 24.1.
17. Çelik MY., Sungur M., Karasu F., Çocuklarda Uygulanan Tamamlayıcı Tedavi Yöntemleri ve Covid-19, *Yaşam Boyu Hemşirelik Dergisi*, 2021;2(1): 85-105.
18. Elvıs, AM, Ekta, JS., Ozone therapy: A clinical review. *Journal of natural science, biology, and medicine*, 2011, 2.1: 66.
19. Peckham, JE, et al. Homeopathy for treatment of irritable bowel syndrome. *Cochrane Database of Systematic Reviews*, 2019, 9. <https://doi.org/10.1002/14651858.CD009710.pub3>